

જા.નં./મા-૨/પરચ/૨૦૨૨/ - ૧૦૭૧૨

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી,
એ/૩, જિલ્લા સેવા સદન-૨,
અઠવાલાઈન્સ, સુરત
Web : suratdeo.org
Email : suratdeo@gmail.com
તા. ૨૬ /૦૭/૨૦૨૨

પ્રતિ,

આચાર્યશ્રી,

સુરત જિલ્લાની તમામ સરકારી/ગ્રાન્ટેડ/નોન ગ્રાન્ટેડ મા અને ઉ.મા.શાળાઓ તરફ

આ સાથે સામેલ મે,સંયુક્ત નિયામકશ્રી ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ
બોર્ડ,ગાંધીનગરના પત્ર ક્રમાંક/મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૨૨/૮૦૭૨-૮૧૦૭ તા.૨૬/૦૭/૨૦૨૨ અન્વયે
“ હર ઘર તિરંગા ” કાર્યક્રમના આયોજન અને અમલીકરણ બાબતે જાણ તથા અમલ થવા સારું

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી -
સુરત, જિલ્લો-સુરત

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી(તમામ),
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- 'હર ઘર તિરંગા' કાર્યક્રમના આયોજન અને અમલીકરણ બાબત
સંદર્ભ:-શિક્ષણ વિભાગ સચિવાલય ગાંધીનગરના પત્રકમાંક: પરચ/122021-188-વ.2
તા.22/07/2022

ઉપરોક્ત વિષય તથા સંદર્ભદર્શિત પત્રથી મળેલ રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગના તા.19/07/2022ના પત્રકમાંક:ઉજવ/102022/GO/37/ક ની નકલ બિડાણ સહિત મોકલી આપતા જણાવવાનું કે "આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ" ની ઉજવણી અંતર્ગત તા.13 ઓગષ્ટ, 2022 થી 15 ઓગષ્ટ 2022 દરમિયાન "હર ઘર તિરંગા" કાર્યક્રમની રાષ્ટ્રવ્યાપી ઉજવણી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત રાજ્યના તમામ ઘરો, દુકાનો ઉદ્યોગ અને વેપારી ગૃહો, સરકારી અને ખાનગી કચેરીઓ વિગેરે તમામ જગ્યાએ રાષ્ટ્રધ્વજ લહેરાવવામાં આવે અને તે થકી લોકોમાં રાષ્ટ્રપ્રેમ અને દેશભક્તિની ભાવના જાગે તે હેતુસર આ કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક આયોજન થાય તે માટે જરૂરી આયોજન કરવા જણાવવામાં આવેલ છે.

"આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ"ની ભવ્ય ઉજવણી અંતર્ગત તા.13 ઓગષ્ટ, 2022 થી 15 ઓગષ્ટ 2022 દરમિયાન "હર ઘર તિરંગા" કાર્યક્રમની રાષ્ટ્રવ્યાપી ઉજવણીના ભાગરૂપે રાજ્યની તમામ શાળાઓ, અને કોલેજોમાં "હર ઘર તિરંગા" કાર્યક્રમ અંતર્ગત શાળાના ધોરણ-1 થી 8ના વિદ્યાર્થીઓ માટે અને ધોરણ-9 થી 12 તથા કોલેજોના વિદ્યાર્થીઓ માટે સંકલ્પપત્રનું વાંચન કરવામાં આવે. સંકલ્પ લેવામાં આવે અને તમામ શાળાઓ પર રાષ્ટ્રધ્વજ લહેરાવવામાં આવે તે બાબત સૂનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે. આ ઉપરાંત તા. 2 ઓગષ્ટ, 2022થી નીચે જણાવેલ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી "હર ઘર તિરંગા" કાર્યક્રમનું સફળતાપૂર્વક આયોજન કરવા સંબંધિતતોને જરૂરી સૂચના આપવા જણાવવામાં આવે છે.

- તિરંગાના મહત્વ પર વક્તૃત્વ સ્પર્ધા- નિબંધ લેખન સ્પર્ધા.
- ચિત્ર દ્વારા/ કાપડ પર/ આર્ટ અને ક્રાફ્ટ દ્વારા તિરંગો બનાવવાની સ્પર્ધા.
- તિરંગાને લગતા ગીતો ગાવાની સ્પર્ધા.
- ભારતના રાષ્ટ્રધ્વજની વિકાસ યાત્રા-પ્રદર્શન (વિદ્યાર્થી જાતે ચાર્ટ પેપર પર ધ્વજ દોરી તેનો ઇતિહાસ લખી પ્રદર્શિત કરે).

વધુમાં આપના જિલ્લાની શાળાઓ દ્વારા કરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન કરીને વિગતો જે તે દિવસે જ સંશોધન શાખાના ઇ-મેઈલ પર મોકલી આપવા વિનંતી છે. ઉક્ત વિગતો આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને મોકલી આપશો.

બિડાણ:- ઉપર મુજબ

(બી.એમ.સોલંકી)

સંયુક્ત નિયામક

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના:-

- માન.અધ્યક્ષશ્રી,ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ,ગાંધીનગર
- માન.સચિવશ્રી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ,ગાંધીનગર

નકલ રવાના:-

- સેક્શન અધિકારીશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ,વ-૨ શાખા,સચિવાલય,ગાંધીનગર

અશ્વિની કુમાર, આઈ.એ.એસ.
અગ્ર સચિવ

રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ
ગુજરાત રાજ્ય
બ્લોક નં. ૨, આઠમો માળ, સરદાર પટેલ ભવન,
સચિવાલય, ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૦.
ઈ મેઈલ : secsync@gujarat.gov.in

તારીખ : ૨૮-૮-૨૦૨૨

પ્રતિ,

શ્રી એસ.જે હેદર, IAS,
અગ્રસચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ,
સરદાર ભવન, ગાંધીનગર

વિષય: “હર ઘર તિરંગા” કાર્યક્રમના આયોજન અને અમલીકરણ બાબત.

માનનીયશ્રી,

આપને સુવિદિત છે તેમ, “આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ” ની ઉજવણી અંતર્ગત તા.૧૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૨ થી ૧૫ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૨ દરમિયાન “હર ઘર તિરંગા” કાર્યક્રમની રાષ્ટ્રવ્યાપી ઉજવણી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત રાજ્યના તમામ ઘરો, દુકાનો, ઉદ્યોગ અને વેપારી ગૃહો, સરકારી અને ખાનગી કચેરીઓ વિગેરે તમામ જગ્યાએ રાષ્ટ્રધ્વજ લહેરાવવામાં આવે અને તે થકી લોકોમાં રાષ્ટ્રપ્રેમ અને દેશભક્તિની ભાવના જાગે તે આ કાર્યક્રમનો હેતુ છે.

ભારતનો રાષ્ટ્રીય ધ્વજ એ પ્રત્યેક ભારતીયની આશાઓ અને આકાંક્ષાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આપણો રાષ્ટ્રીય ધ્વજ એ એકતા, અખંડીતતા અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવનું પ્રતીક છે. આપણો રાષ્ટ્રધ્વજ એ આપણી આન-બાન અને શાન છે. આપણા તિરંગામાં રહેલ ત્રણ રંગ કેસરી, સફેદ અને લીલો રંગ શૌર્ય, શાંતિ અને સમૃદ્ધિનું દર્શન કરાવે છે. તેની મધ્યમાં રહેલ અશોકચક્રના ૨૪ આરા આપણા રાષ્ટ્રની નિરંતર પ્રગતિના સૂચક છે.

રાજ્યની તમામ શાળાઓ અને કોલેજોમાં “હર ઘર તિરંગા” કાર્યક્રમ અંગેનો સંકલ્પપત્રનું વાંચન કરવામાં આવે(સામેલ છે), સંકલ્પ લેવામાં આવે અને તમામ શાળાઓ, તમામ ઘરો પર રાષ્ટ્રધ્વજ લહેરાવવામાં આવે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવામાં આવે આ ઉપરાંત તા.૨ ઓગસ્ટ ૨૦૨૨ થી નીચે મુજબની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી “હર ઘર તિરંગા” કાર્યક્રમનું સફળતાપૂર્વક આયોજન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા સંબંધિતોને સુચના આપવા નમ્ર વિનંતી છે.

P.T.O

1487

DS(1000)

- તિરંગાના મહત્વ પર વકતૃત્વ સ્પર્ધા-નિબંધ લેખન સ્પર્ધા
- ચિત્ર દ્વારા/કાપડ પર/ આર્ટ અને કાફ્ટ દ્વારા તિરંગો બનાવવાની સ્પર્ધા
- તિરંગાને લગતા ગીતો ગાવાની સ્પર્ધા
- ભારતના રાષ્ટ્ર ધ્વજની વિકાસ યાત્રા-પ્રદર્શન (વિદ્યાર્થીઓ જાતે ચાર્ટ પેપર પર ધ્વજ દોરી તેનો ઇતિહાસ લખી પ્રદર્શિત કરે)
- શેરી નાટક, નુકકડ નાટક, એકપાત્રિય અભિનયના કાર્યક્રમો
- રાષ્ટ્રધ્વજને સંબંધિત સંવાદ(DEBATE) પ્રવૃત્તિ

આપનો વિશ્વાસુ,

(અશ્વિની કુમાર, IAS)

અગ્ર સચિવ

રમતગમત યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ

નકલ રવાના:

- માન. મુખ્યસચિવશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, બ્લોક નં:૧/૫, સરદાર ભવન, ગાંધીનગર

સંકલ્પ પત્ર

(ધોરણ : ૯ થી ૧૨ તથા કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટે)

રાષ્ટ્રધ્વજ એ આપણા સ્વતંત્ર, સ્વાધીન રાષ્ટ્રનો પરિચય આપે છે. ભારતનો રાષ્ટ્રધ્વજ એ ભારતની સંપ્રભુતાનું પ્રતીક છે. ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજ "તિરંગા" તરીકે ઓળખાય છે. તિરંગાનો અર્થ થાય છે ૩ રંગોનો સમૂહ. આ રંગ ત્રણ રંગીન લંબચોરસ સમાન ભાગોમાં વહેંચાયેલા છે. જેમાં ટોચ પર કેસરી, મધ્યમાં સફેદ અને નીચે લીલો હોય છે. ધ્વજની મધ્યમાં વાદળી રંગનું અશોક ચક્ર છે, જેમાં કુલ ૨૪ આરા છે. તેની લંબાઈ અને પહોળાઈનો ગુણોત્તર અનુક્રમે ૩ : ૨ છે.

રાષ્ટ્રધ્વજનો ઇતિહાસ :

દેશના સ્વતંત્રતા સંગ્રામના સમયગાળા દરમિયાન ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજનું સ્વરૂપ ઘણી વખત બદલાયું. વર્તમાન તિરંગાની ડીઝાઇન મહાન દેશભક્ત અને કૃષિ વૈજ્ઞાનિક "પિંગલી વેંકૈયા" દ્વારા કરવામાં આવી હતી. આપણો તિરંગો એ ભારતીય ગણતંત્રની એકતા અને અખંડિતતાનો પરિચાયક છે. તિરંગો એ આપણી આગવી ઓળખ છે. ભારતની બંધારણ સભાએ ૨૨ જુલાઈ, ૧૯૪૭ ના રોજ આપણા રાષ્ટ્રીય ધ્વજનું આ સ્વરૂપ સ્વીકાર્યું હતું. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ ના રોજ બંધારણના અમલથી આપણા રાષ્ટ્રીય ધ્વજ તિરંગાને રાષ્ટ્રીય ધ્વજ તરીકે ઘોષિત કરવામાં આવ્યો હતો. આ પહેલા જર્મનીના સ્ટુટગાર્ડમાં મેડમ કામા અને સરદારસિંહ રાણા જેવા ગૌરવવંતા ગુજરાતીઓએ વર્ષ ૧૯૦૭ માં ભારતનો ધ્વજ બનાવી ફરકાવ્યો હતો. જેમાં નારંગી, પીળો અને લીલો રંગ હતો. જેમાં ઉપર નારંગી પટ્ટીમાં એક કમળ અને સાત તારાઓ દર્શાવવામાં આવ્યા હતા. મધ્ય પીળી પટ્ટીમાં દેવનાગરી લિપિમાં વંદે માતરમ લખવામાં આવ્યું હતું. નીચે લીલી પટ્ટીમાં અર્ધચંદ્રાકાર ચંદ્ર અને સૂર્યનું ચિત્ર હતું. ત્યારબાદ એની બેસન્ટ અને લોકમાન્ય ટીળક દ્વારા પણ ધ્વજ બનાવવામાં આવ્યો હતો. આ પછી વર્ષ ૧૯૧૬, ૧૯૧૭, ૧૯૨૧ અને ૧૯૩૧ માં ભારતીય ધ્વજનું સ્વરૂપ બદલાયું. વર્ષ ૧૯૩૧માં આ ધ્વજમાં કેસરી, સફેદ અને લીલા રંગ સાથે ચરખો હતો.

રાષ્ટ્રધ્વજના ત્રણ રંગોની વિશેષતા :

આપણો રાષ્ટ્રીય ધ્વજ તિરંગો ત્રણ રંગ દર્શાવે છે. આ ત્રણેય રંગો ભારતની સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યતા અને વિશેષતાઓ દર્શાવે છે.

કેસરી રંગ : ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજની ટોચની પટ્ટી કેસરી છે, જે શૌર્ય, નિઃસ્વાર્થતા, શક્તિ અને બલિદાનનું પ્રતીક છે. તે રાષ્ટ્ર પ્રત્યે હિંમત અને નિઃસ્વાર્થ લાગણી દર્શાવે છે. આ રંગ અહંકારનો ત્યાગ કરવાનો અને શાલીનતા લાવવાનો સંદેશ પણ આપે છે. આ રંગ એકતાનું પણ પ્રતીક છે. તે આધ્યાત્મિકતા અને ઊર્જાનું પ્રતીક પણ છે.

સફેદ રંગ : રાષ્ટ્રધ્વજની મધ્યમાં સફેદ પટ્ટી હોય છે જે રાષ્ટ્રની શાંતિ, સંવાદિતા, પવિત્રતા, સત્યતા અને પ્રામાણિકતાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. સફેદ રંગને સ્વચ્છતા અને શાણપણનું પ્રતીક પણ માનવામાં આવે છે. ભારતીય તત્વસંહિતામાં તેનો ઉલ્લેખ છે. આ રંગ આપણને હંમેશા સત્ય અને માર્ગદર્શનના માર્ગ પર

આલવાનું શીખવે છે. આ રંગ આપણને હંમેશા કર્તવ્યનિષ્ઠ અને આદર્શ વ્યક્તિ બનવાની પ્રેરણા આપે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સરહદ રેખામાં શાંતિ જાળવવા માટે સફેદ રંગના ધ્વજનો પ્રતીકાત્મક રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

લીલો રંગ: રાષ્ટ્રધ્વજની નીચેની પટ્ટી લીલી છે, જે વિશ્વાસ, સમૃદ્ધિ અને પ્રગતિ દર્શાવે છે. ભારતીય કિલસૂકીમાં લીલો રંગ ખુશી અને ઉજવણી સાથે પણ જોડાયેલો છે. તે દેશની હરિયાળી જમીન, પર્વત અને પ્રકૃતિના અખૂટ ભંડાર દર્શાવે છે. આ રંગ પ્રકૃતિ સાથે ગાઢ સંબંધ ધરાવે છે.

અશોક ચક્ર:

અશોક ચક્ર આપણને સારનાથ ખાતેના અશોક સ્તંભ પરથી પ્રાપ્ત થયું છે. રાષ્ટ્રધ્વજમાં અશોક ચક્ર સફેદ પટ્ટીની મધ્યમાં ગોળાકાર છે. તેને ધર્મ ચક્ર અથવા સમય ચક્ર પણ કહેવામાં આવે છે. તેની મધ્યમાં ૨૪ આરા છે. જે દિવસના ૨૪ મૂલ્યવાન કલાકો દર્શાવે છે. તેને ફરજનું ચક્ર પણ કહેવામાં આવે છે. આ સિવાય તેમાં રહેલા ૨૪ આરા મનુષ્યના ૨૪ ગુણોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આ ગુણોને આત્મસાત કરીને આપણા દેશના લોકો પ્રગતિના પંથે આગળ વધી શકે છે. તે દેશને સુવર્ણ ભવિષ્ય તરફ લઈ જવાનો સંકેત આપે છે. આપણા રાષ્ટ્રધ્વજ નિર્માતાઓએ તેને અંતિમ સ્વરૂપ આપતા પહેલા ચરખાને બદલે અશોક ચક્ર રાખ્યું જે આપણને સતત આગળ વધવાનો સંકેત આપે છે.

આપણો રાષ્ટ્રધ્વજ એ આપણી આન-બાન અને શાન છે. આ તિરંગાને કાયમ ફરકતો રાખવા માટે આપણા દેશના અનેક જવાનો શહીદ થયા છે. તિરંગો એ આપણી રાષ્ટ્રીય અસ્મિતાનું પ્રતિક છે. હું આ તિરંગાની ગરિમા જાળવવા માટે હંમેશા પ્રયાસ કરીશ. આવો, આપણે સૌ આઝાદીના અમૃત પર્વે તિરંગાના સન્માન માટે સંકલ્પ બદ્ધ થઈએ.

પ્રતિજ્ઞા:

હું પ્રતિજ્ઞા લઉં છું કે તા. ૧૩ ઓગસ્ટ થી ૧૫ ઓગસ્ટ દરમિયાન યોજનાર 'હર ઘર તિરંગા' અભિયાનમાં જોડાઈ મારા ઘરે તિરંગો ફરકાવીશ અને મારા મિત્રો અને સગા-સંબંધીઓને પણ તિરંગો ફરકાવવા માટે હું પ્રેરણા આપીશ. આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ પ્રસંગે હું 'હર ઘર તિરંગા' માટે તન-મન-ધનથી પ્રયાસ કરીશ. આ રાષ્ટ્રધ્વજ અને દેશ માટે મારી નિષ્ઠા અને સમર્પણ અખંડ રાખીશ.

જય હિંદ.

જા રે ઝંડા જા
-અવિનાશ વ્યાસ

જા રે ઝંડા જા
ઉંચે ગગન, થઇ ને મગન, લહેરા.. જા....

મુક્યા જેણે માથા, એની યશોગાથા,
ફરકી ફરકી ગા.... જા.....
જા રે ઝંડા જા

શહીદ થઇને તારે ચરણે સૂતા લાડકવાયા
સ્વાધીનતાના તારો વાણે એના હજુ પડછાયા

મુક્ત થઇ છે તો મુક્ત જ રહેશે,
તારે કારણ મા.... મા....
જા રે ઝંડા જા ...

દિવાલ થઇને ઉભો હિમાલય
મુઠ્ઠીમાં મહેરામણ
ઘરના પરના દુશ્મન સાથે
ખેલાશે સમરાંગણ

મુક્ત ઘરા છે, મુક્ત ગગન છે
મુક્ત જીવતની જ્યોત જલે
ફૂલ્યો ફાલ્યો ફાગણ રહેશે
સ્વાધીનતાના રંગ ઢળે

આભને સૂરજ એક જ સૂરજ
તું બીજો સૂરજ થા....
જા રે ઝંડા જા